

Et billedes anatomi: Rock'n'roll og reduktion

Af [JOHANNES SCHÖNAU](#)

Man skal træde varsomt, når man berører et filmikon som *Top Gun*. Ikke noget med sylespidse stiletter eller store militærstøvler. Nej, listefødder, eller endnu bedre; man skal svæve let hen over emnet, uden alt for stor berøring. For der er mange følelser involveret, mange meninger. Blandt 80'ernes største klassikere indskrives *Top Gun* fra 1986 sig ubetinget i den bedre ende. En film, der med sit simple sprog alligevel har skabt (fly)skole for mangt en macho-film i tiden efter. Filmen er instrueret af den evige toer, Tony Scott, der som Ridleys lillebror vel aldrig rigtig blev en del af det gode selskab, som storebroren tilhørte. Alligevel lykkedes det Tony, med meget simple midler, at instruere et af årtiets mest sette film, og det ikke uden grund. *Top Gun* indeholder nemlig en renhed i hele paletten, fra plot til talesprog. Sjældent har vi set en film, hvor ethvert element i anslaget i den grad får konsekvenser for filmens senere handling. En film der ejer et persongalleri, som var det hentet fra en Disney-film. En film med elementer af den enkeltes kamp mod systemet, glimtvisse referencer til den amerikanske drøm og en ordentlig røvfuld patriotisme. Og ikke mindst en film med one-liners nok til en hel generation i tiden, der fulgte.

Se godt på disse ben. Disse ben tilhører Charlie, spillet af en dybt forførende Kelly McGillis, der i denne scene skridter autoritært ind i filmen for at forføre og samtidig sætte sine mandlige elever på flyskolen Miramar på plads. Disse ben er ikke blot øjenslik for sultne drengeblikke, men udstråler en selvsikkerhed, der allerede her - et kvarter inde i filmen - har nået sit højeste. Uden at filmen egentlig kan gøre for det, sker der nemlig det i den resterende spilletid, at hovedpersonen Maverick (Tom Cruise) reducerer Charlie. Indledningsvis er hun en overlegen, opadstræbende og karrierebevidst underviser, der ender med at føje sin egoistiske, drengerøvsagtige og noget yngre flirt og dermed kaster sine egne drømme i grus.

Top Gun er blevet beskyldt for meget, lige fra at være kvindehadsk til at insinuere homoseksuelle undertoner. Det er måske sandt nok, at filmens kvinder udelukkende bliver brugt som katalysator for de mænd, filmen omhandler, men et direkte kvindehad tror jeg næppe er tilsigtet. Personligt ser jeg blot *Top Gun* som en pubertetsdrengs første kejtede forsøg på at nærme sig det modsatte køn. Den vil så gerne smigre sig ind, men alt, den gør, bliver misforstået og fejltolket. Se den for det, den er: en machofilm fra 80'erne; en flyverfilm for drengerøve.

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel
som PDF](#)

[Gem/åben hele nummeret
som PDF](#)

16:9 - februar 2008 - 6. årgang - nummer 25

Udgives med støtte fra Det Danske Filminstitut samt Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter.
ISSN: 1603-5194. [Copyright](#) © 2002-08. Alle rettigheder reserveret.